

Prezes

Warszawa, dn. 17 listopada 2017 r.

GP-938/2017

Pan
Jarosław Gowin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Szanowny Panie Premierze,

uprzejmie informuję, że popieram wniosek Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w Warszawie o przyznanie środków na finansowanie kosztów restrukturyzacji, zaplanowanej na lata 2018-2019.

Zaplanowane działania restrukturyzacyjne obejmują powołanie: Centrum Nowej Humanistyki, Zespołu Translatologii Kulturowej, Zespołu Laboratorium Lektury, Zespołu Studiów Kulturowych nad Społecznym Odbiorem Zmian Środowiskowych oraz przekształcenie Zespołu do Badań nad Literaturą i Kulturą Późnej Nowoczesności w Pracownię Antropologii Współczesności. Przewidziano między innymi: zatrudnienie pracowników, w tym pięciu pracowników naukowych, przygotowanie nowego zaplecza naukowego oraz budowę cyfrowej bazy obcojęzycznych glosariuszy kultury polskiej.

Instytut oczekuje, że zmiana struktury organizacyjnej umożliwi w szczególności: usprawnienie procesów zarządzania Instytutem poprzez skoordynowanie działań Pracowni i Zespołów powstałych w ramach restrukturyzacji oraz obecnie działających, zwiększenie efektywności pracowników naukowych poprzez wzbogacenie ich kwalifikacji w obszarze antropologii kulturowej, wypracowanie nowych metodologii badawczych, nawiązanie trwałej współpracy z partnerami w Polsce i za granicą, a także intensyfikację działań zmierzających do popularyzacji nauki i upowszechniania działalności naukowej na arenie międzynarodowej.

Przyznanie Instytutowi dotacji we wnioskowanej wysokości pozwoli w pełni przeprowadzić zaplanowane działania restrukturyzacyjne, których realizacja może przyczynić się do podniesienia potencjału badawczego, zróżnicowania oraz wzrostu ilości i jakości prowadzonych badań, a także do uzyskania przez Instytut dodatkowych uprawnień do nadawania stopni naukowych w dyscyplinach innych niż literaturoznawstwo.

Łączę wyrazy szacunku

Jerzy Duszyński
Jerzy Duszyński

Przewodniczący
Rady
Kuratorów

prof. E. Nycz
PREZES
Polskiej Akademii Nauk
Zx 2017

Warszawa, dnia 7 listopada 2017 r.

WI/520/2017

Opinia o wniosku Instytutu Badań Literackich PAN o przyznanie środków na finansowanie kosztów restrukturyzacji na lata: 2018-2019

O środki finansowe wnioskuje Instytut Badań Literackich PAN, który plasuje się – ze względu na rangę naukową w ścisłej czołówce jednostek naukowych Wydziału I PAN. Dość powiedzieć, że w tym roku, po raz kolejny, uzyskał prestiżową **kategorię „A+”**. Co więcej, IBL jest też, bodajże, najważniejszą jednostką naukową o profilu ściśle humanistycznym w Polsce. Trzeba też dodać, że IBL uzyskał przyznane przez Komisję Europejską w 2016 r. – jako 23. jednostka w kraju – logo **HR Excellence in Research**.

Wśród jego pracowników znajdują się też najwybitniejsi polscy literaturoznawcy. Wyznacza też standardy pracy badawczej w obrębie literaturoznawstwa, a nawet wnosi swój znaczący wkład w stanowienie standardów metodologicznych dla badań humanistycznych. Zaś od strony organizacyjnej można o nim powiedzieć, że jest bardzo sprawnie zarządzany (dyrektor: **prof. Mikołaj Sokołowski**). W skład Rady Naukowej wchodzi też wybitni przedstawiciele polskiej humanistyki (polskie literaturoznawstwo i językoznawstwo).

W IBL PAN mieszczą się, między innymi, redakcje tak wybitnych, o długiej „historii trwania”, czasopism naukowych, jak: *Pamiętnik Literacki* (red. nac. **prof. Grażyna Borkowska**), *Teksty Drugie* (red. nac. **prof. Ryszard Nycz**).

W IBL prowadzone są także długofalowe badania naukowe i edytorskie.

I jeszcze jedno chciałbym podkreślić: dużą aktywność grantową oraz – zwracam uwagę, że mówimy o jednostce o naukowym profilu humanistycznym – bardzo rozbudowaną współpracę międzynarodową.

Bez najmniejszej tedy przesady można powiedzieć, że IBL jest **wzorcową humanistyczną jednostką naukową**.

* * *

Uważam, że wniosek o przeprowadzenie restrukturyzacji Instytutu za merytorycznie zasadny. Wprowadzenie postulowanych zmian – niestety pociągających za sobą wydatki finansowe – uważam za niezbędne, aby IBL mógł umocnić swoją pozycję naukową i wejść na ścieżkę bardziej zaawansowanego rozwoju. Wniosek został bardzo starannie przygotowany, a jego mocną stroną jest wręcz drobiazgowy plan rzeczowej restrukturyzacji.

SEKRETARIAT
Wiceprezesa PAN

Nr VPEN-165/2017

Wpłynęło dnia 07. 11. 2017

PKiN, Pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa, www.pan.pl

GABINET PREZESA
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Nr 975

Wpłynęło dn ..... 2017. 11. 06.

Chciałbym zwrócić uwagę na wyszczególnione we wniosku przedsięwzięcia, które wymagają w planie „globalnym” – wyliczonych starannie przez wnioskodawcę – nakładów finansowych:

- przystosowanie struktury organizacji do inicjatyw i badań już realizowanych przez pracowników Instytutu;
- podejmowanie działań o charakterze długofalowym, zakładających wprowadzenie zmian jakościowych i strukturalnych.

Jak napisano we wniosku: „[...] W toku realizacji zadania powstaje przestrzeń badawcza, w ramach której badania naukowe podejmujące problemy najistotniejsze obecnie dla światowej humanistyki wzorców prowadzą do wytworzenia wiedzy istotnej społecznie, zgodnie z postulatami MNiSzW i Komisji Europejskiej zawartymi dokumentach programowych (np. „Pakt dla Horyzontu”, „Europejska Karta Naukowca”, „Impact Assessment. Commission Staff Working Paper”, „H2020 Work Programme 2016-2017: Europe in changing world”).

Program obejmuje powołanie:

- Centrum Nowej Humanistyki;
- Zespołu Translatologii Kulturowej;
- Zespołu Laboratorium Lektury;
- Zespołu Studiów Kulturowych nad Społecznym Odbiorem Zmian Środowiskowych.

oraz:

- przekształcenie Zespołu do Badań nad Literaturą i Kulturą Późnej Nowoczesności w Pracownię Antropologii Współczesności;

Wprowadzanie zmian ma sens wówczas, gdy jednostka naukowa dysponuje stosownymi zasobami kadrowymi i, w szczególności, ma komu powierzyć obowiązki kierowniczo-koordynacyjne. Bardzo popieram powierzenie tego odpowiedzialnego zadania, w odniesieniu do Centrum Nowej Humanistyki, **prof. Ryszardowi Nyczowi, czł. rzec. PAN**, którego zainteresowania i dokonania naukowe mieszczą się w problematyce. Dyrekcja Instytutu zaplanowała także powierzenie prof. Nyczowi obowiązków koordynacji całego procesu restrukturyzacji. To dobre rozwiązanie.

Pozostałe Zespoły badawcze zostały powierzone także kompetentnym, ze stosownym dorobkiem naukowym, osobom. Uważam, że te decyzje kadrowe zostały dobrze przez dyrekcję Instytutu przemyślane.

We wniosku dość szczegółowo – i zarazem wiarygodnie – opisano zakładane (lata: 2018-2019) osiągnięcie efektów merytorycznych (we wniosku wyszczególnionych), które przyczynią się do zróżnicowania i wzrostu jakości prowadzonych badań naukowych w wyniku przeprowadzenia zaplanowanej restrukturyzacji Instytutu Badań Literackich PAN.

Instytut posiada bogatą infrastrukturę. Uwagę przykuwa zwłaszcza **Biblioteka Instytutu Badań Literackich PAN**, która posiada **najbogatszy księgozbiór z zakresu historii i teorii literatury w krajach Europy Środkowowschodniej**. Jako największa wśród wszystkich bibliotek instytutowych, pełni rolę Biblioteki „ogólnośrodowiskowej”, służąc humanistom z kraju i zagranicą: uczonym, nauczycielom akademickim, doktorantom, studentom i pracownikom kultury.

Oprócz tego wydajnie działają: wydawnictwo, archiwum, dwie platformy do publikacji monografii multimedialnych i dwa repozytoria cyfrowe.

Przedstawiony harmonogram zadań oraz działań planowanych do realizacji, wraz z szacowanymi kosztami (w tym **koszty nowych etatów**), uważam za **w pełni akceptowalny**.

Akceptuję „biznesplan” całego przedsięwzięcia.

Konkluzja: **w pełni akceptuję przedstawiony wniosek.**

Prof. dr hab. Jerzy Marian Brzeziński